

...

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.097/2020/4.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Ecsedy Miklós ügyvéd (címe)

Az alperes:

alperes neve (címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Szathmáry Péter ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei

Az elsőfokú bíróság neve és a megfellebbezett határozatának a száma:

Gyulai Törvényszék 7.M.70.084/2020/12. számú ítélet és 7.M.70.084/2020/14. számú
kijavító végzés

A fellebbezést benyújtó fél, a fellebbezés száma:

Felperes, Gyulai Törvényszék 7.M.70.084/2020/13.

K Ö Z B E N S Ő Í T É L E T

Az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes 2020. március 27. napján kelt felmondása jogellenes.

Megállapítja, hogy a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték összege 48 000 (negyvennyolcezer) Ft.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] A 2018. november 5. napján kelt határozatlan időre szóló munkaszerződés alapján az alperes területi képviselő munkakörben foglalkoztatta a felperest, 2020. január 1. napjától a személyi alapbére havi 226 000 Ft volt.

[2] Az alperes főtevékenységi köre élelmiszeripari termékek kereskedelme, amelynek keretében elsősorban éttermek, kórházak, iskolák, szállodák, büntetés-végrehajtási intézmények, stb. konyhái részére szállít élelmiszert (megye 1), (megye 2), (megye 3), (megye 4) és megye 5) megye területén. A területi képviselők feladata a meglévő vevőkkel való kapcsolattartás, a minőségi problémák kezelésében történő közreműködés, valamint új vevők felkutatása a hozzájuk tartozó földrajzilag meghatározott területen.

[3] A felperes munkaköri feladatait (megye 2) megye és (megye 3) megye (város neve)-ig terjedő déli részén látta el, amely korábban az alperes ugyancsak üzletkötői munkakörben foglalkoztatott munkavállalójához, (személy neve)-hez tartozott.

[4] A koronavírus járvány miatti veszélyhelyzetre tekintettel 2020. március 16-ától a köznevelési és szakképzési intézményekben tantermen kívüli digitális munkarendet vezettek be, illetve korlátozták a vendéglátóhelyeken való tartózkodást, emiatt az alperes vevőállománya jelentősen csökkent.

[5] Az alperes ügyvezetője 2020. március 27-én közölte a felperessel, hogy a vírushelyzet miatt nem tudnak részére munkát biztosítani, munkaköre meg fog szűnni, a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését, és két hét felmondási időre járó díjazást ajánlott fel a felperesnek. A felperes gondolkodási időt kért, majd mielőtt választ adhatott volna, az alperes a 2020. március 27-én kelt felmondással a felperes munkaviszonyát április 26. napjával megszüntette azzal az indokkal, hogy a munkáltató átszervezést hajtott végre, amelynek következményeként a munkavállaló munkaköre megszűnt.

[6] A munkaviszony megszűnését követően a vevőállomány és a felperes működési területe visszakerült (személy neve) területi képviselőhöz.

[7] Korábban a területi képviselők létszámát az alperes két fővel növelte, a járványügyi veszélyhelyzetre tekintettel azonban velük együtt a felperesen kívül összesen további hat munkavállaló munkaviszonyát szüntette meg. A megtartott dolgozók döntő részét rész munkaidőben foglalkoztatta, a munkafeladatokat az azonos szinten dolgozó munkavállalók között átcsoportosította.

[8] A felperes a 2020. május 14 – 24-e közötti időszakban nettó 54 000 Ft álláskeresői járadékban részesült. 2020. május 25-én munkaviszonyt létesített 6 hónap próbaidő kikötése mellett. E munkaviszonyában havi bruttó 230 000 Ft alapbér és havi 5000 Ft cafetéria juttatásban részesül.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[9] A felperes keresetében a munkaviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként 2 700 000 Ft 12 havi jövedelempótló kártérítés és annak 2020. április 27. napjától járó késedelmi kamata, valamint a költségjegyzékben felszámított ügyvédi munkadíjból álló perköltségének a megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Állította, hogy az alperes által közölt felmondás sérti a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv. (a továbbiakban: Mt.) 64. § (2) bekezdésében írtakat, mert annak oka nem valós, és nem felel meg a világosság követelményének sem. Álláspontja szerint az alperes átszervezést nem hajtott végre, a munkaköri feladatait más munkavállaló vette át, ez pedig nem a munkakör megszűnésének, hanem létszámcsoökkentésnek minősül. Ennek alátámasztásaként hivatkozott a Kúria Mfv.I.10.034/2012/5. számú határozatára, valamint az Mfv.I.10.420/2005. számú döntésre.

[10] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, állította, hogy a tényállásban írtak átszervezésnek minősülnek. A felmondás indoka a világosság követelményének is megfelel, mivel összefoglaló módon jelöli meg a felmondás okát. Álláspontja szerint átszervezésnek minősül a feladatelosztás megváltoztatása is, amelynek alátámasztásaként hivatkozott a BH2009. 158. számon közzétett döntésre. Vítatta, hogy a felperes által megjelölt Mfv.I.10.034/2012/5. számú döntés a jelen ügyben irányadó, mivel annak tényállása szerint a munkaköri elnevezés változása következett be, de a munkaköri feladatok nem.

Az elsőfokú ítélet

[11] Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 102 870 Ft perköltséget. Megállapította, hogy a feljegyzett 162 000 Ft eljárási illeték az állam terhéen marad. Határozatának indokolása szerint a felperes által is beismerten a járványügyi veszélyhelyzet miatt az alperesi vevőállomány nagymértékű csökkenése bekövetkezett, de tudnia kellett a járványügyi veszélyhelyzettel kapcsolatos munkáltatót érintő kormányzati döntésekről is. Megítélése szerint ezzel egybevetve kell értékelni a munkáltatói felmondás indokolását, amelyben a „munkakör megszűnt” szókapcsolat köznyelvi jelentése lényegét tekintve megegyezik a létszámcsoökkentés munkaügyi értelemben vett jelentésével. Megítélése szerint e kifejezések ebben az értelemben rokonértelműek. Az pedig bizonyított, hogy a felperes megmaradt munkafeladatai a korábbiakban az érintett feladatot átadó területi képviselőre

kerültek visszaosztásra, vagyis a felperesi feladatok nem az összes területi képviselőre maradtak vissza, ebből pedig arra a következtetésre jutott, hogy az átszervezés ténylegesen megvalósult. Álláspontja szerint a felmondási ok a világosság követelményének is megfelel.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[12] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását és az alperes perköltségben való marasztalását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdését, valamint az Mt. 64. § (2) bekezdését. Hangsúlyozta, a felmondásban szereplő indok a „munkakör megszűnés” terminus technicus egyértelműen különbözik a „létszámleépítés” fogalmától, amit az elsőfokú eljárásban hivatkozott Mfv.I.10.034/2012/5. számú eseti döntés egyértelműen rögzít. Véleménye szerint a perbeli tényállás a döntésben szereplővel teljes egészében megegyező. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát, hogy a jogkérdésben miért tért el a Kúria fenti határozatától. Annak alátámasztásaként, hogy az alperesnél valójában létszámcsökkentés valósult meg, hivatkozott a Kúria Mfv.I.10.057/2016/4. számú eseti döntésére, amelyben akként foglalt állást a Kúria, hogy amennyiben egy adott munkakör nem szűnik meg, csak az adott munkakörbe tartozó feladatokat kevesebb munkavállaló látja el, akkor a munkáltató valójában létszámcsökkentést hajt végre. Utalt arra, hogy a járványhelyzet nem kizárólag a munkáltató számára jelent hátrányt, hanem a munkavállalói oldal számára is jelentős kockázattal jár. Előadta, a keresetlevél benyújtásakor még nem helyezkedett el, és a fellebbezés benyújtásakor is próbaidejét tölti, ami azt jelenti, hogy a munkaviszonya bármikor megszűnhet. Megjegyezte, amennyiben az elsőfokú bíróság az igényelt kártérítés összegét eltúlzottnak tekintette, lehetséges lett volna a követelt összeg mérséklésére.

[13] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Előadta, a felperes az Mt. 64. § (2) bekezdésének megsértését állította fellebbezésében, amely jogszabályhely az indoklás világosságával kapcsolatos követelményt fogalmazza meg. Az elsőfokú eljárásban valóban hivatkozott erre a felperes, azonban fellebbezésében ezzel kapcsolatos konkrét előadást nem tett.

[14] Fenntartotta az Mfv.I.10.034/2012/5. számú ügy kapcsán kifejtett álláspontját, továbbá az átszervezéssel kapcsolatos érveit, és az ezzel összefüggő eseti döntésre (Mfv.I.10.474/2013.) való hivatkozását. Hangsúlyozta, az Mt. kommentár szerint átszervezésnek minősül az is, ha meghatározott munkavállalók munkaköre szűnik meg.

[15] Utalt arra, a kereseti követelés összegszerűségére nézve a felperes mind ez ideig nem adott elő olyan tény, körülményt, amely megalapozta volna azt az állítását, hogy kár érte. Véleménye szerint a felperesnek kára nem keletkezett, hiszen az általa közölt keresete magasabb, mint a felmondás előtti időszakra számított távolléti díj összege, így a felperesnek nincs elmaradt munkabére, ezért összegszerűségét tekintve a keresete önmagában is megalapozatlan, függetlenül a felmondás jogellenességétől.

Az ítéltábla döntésének indokai

[16] A fellebbezés annyiban alapos, hogy az alperesi felmondás jogellenességére alapított kereset a jogalapját tekintve megalapozott.

[17] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a) – d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[18] A 2020. évi CXIX. tv. 76. §-a 2020. január 1-jén hatályon kívül helyezte a Pp. 371. § (1) bekezdés c) pontját. A Pp. módosított rendelkezése szerint a fellebbezésnek nem kötelező tartalmi eleme a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkör megjelölése, ezért az, hogy a felperes fellebbezése azt nem tartalmazza, nem jelenti akadályát a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásának.

[19] A fellebbezés indokaiból kitűnően az a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti eljárásjogi, másrészt a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti anyagi jogi felülbírálati jogkör gyakorlására irányul, azaz a felperes azt kéri, hogy a másodfokú bíróság a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonjon le.

[20] A fentiekből kitűnően a felperes kérte az eljárás szabályszerűségének a felülbírálatát, ehhez kapcsolódó, a Pp. 371. § b) pontja szerinti határozott kérelmet, az ítélet hatályon kívül helyezését azonban nem kérte. Ezért csupán megjegyzi az ítéltábla, arra helytállóan hivatkozik a felperes fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában nem jelölte meg azokat az okokat, amelyek miatt jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett Mfv.I.10.034/2012/5. számú határozatától. E mulasztás az indokolási kötelezettség megsértését jelenti, ez azonban önmagában nem adna alapot az ítélet Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezésére.

[21] Az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülbírálata körében az ítéltáblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy megalapozottan jutott-e az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az alperesi intézkedés indoka megfelel az Mt. 64. § (2) bekezdésében támasztott követelményeknek, és hogy ehhez képest a felmondás jogszerű. Itt utal az ítéltábla arra, téves az alperesnek az a fellebbezési érvelése, hogy a felperes az Mt. 64. § (2) bekezdésének megjelölésével azt állítja, hogy a felmondás indokolása a világosság követelményét sérti. Az Mt. 64. § (2) bekezdése további követelményként fogalmazza meg azt, hogy a felmondás indokának valósnak és okszerűnek kell lennie. A felperes keresetében és ezzel megegyezően a fellebbezésében is azért tekintette jogellenesnek a munkáltatói felmondást, mert annak indoka álláspontja szerint nem valós.

[22] Az ítéltábla nem osztja az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban elfoglalt álláspontját. Az alperes a felmondás indokaként azt jelölte meg, hogy az általa végrehajtott átszervezés következményeként a felperes munkaköre megszűnt. Lényeges, hogy az átszervezés és a létszámleépítés egyaránt megalapozhatja a munkavállaló munkaviszonyának a megszüntetését, miután azonban az átszervezés és a létszámleépítés nem szinonim fogalmak, tekintve továbbá, hogy a felmondásban szereplő indoknak valósnak kell lennie, és

a felmondás indokának valóságát a munkáltatónak kell bizonyítania [Mt. 64. § (2) bekezdés], az alperesnek az Mt. 64. § (2) bekezdése alapján azt kellett bizonyítania, hogy a perbeli esetben nem létszámleépítést, hanem olyan átszervezést hajtott végre, amely a felperes munkakörének megszűnéséhez vezetett. Az alperes azonban e bizonyítási kötelezettségének az alább kifejtettek szerint nem tudott eleget tenni.

[23] Az átszervezés fogalmát illetően a bírói gyakorlatban nagy a bizonytalanság; az átszervezés esetei lehetnek: a munkáltató szervezeti felépítésének változása, a munkaszervezésben történt változás, a munkakör megszűnése (Petrovics Zoltán: Variálnak – az átszervezés egyes kérdéseiről. HUMÁN SALDO 10: -) pp. 307-311/2010.). Az elsőfokú bíróság, valamint az alperes által hivatkozott eseti döntések (BH2009. 158, Kúria Mfv.I.10.474/2013/4.) alapjául szolgáló tényállás a perbelitől eltérő. Ezekben az ügyekben a Legfelsőbb Bíróság illetve a Kúria az átszervezést mint a felmondás indokát azért tekintette valósnak, mert a felperes munkavállaló munkaköri feladatait más munkakörben dolgozó munkavállalók részére adta át a munkáltató, eltérően a perbeli esettől, amikor nem vitásan a felperes munkaköri feladatait a vele azonos munkakörben dolgozó munkavállaló vette át. A Kúria a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett, felperes fellebbezésében hivatkozott Mfv.I.10.057/2016/4. számú határozatában nem átszervezésnek, hanem létszámcsökkentésnek tekintette a munkáltató ezzel megegyező intézkedését, jogellenesnek tekintve a nem létszámcsökkentésre, hanem átszervezésre alapított felmondást. Kimondta, ha a munkáltató a felmondását átszervezés miatti munkakör megszűnésére alapította, akkor a perben nem elegendő a munkavállaló munkakörét érintő létszámcsökkentés bizonyítása. A felmondás oka akkor valós és okszerű, ha a betöltött munkakör a munkáltatónál megszűnt, abban a felmondást követően munkavállalót nem foglalkoztatnak tovább. Azt csupán megjegyzi az ítéltábla, hogy a Kúria felperes által ugyancsak megjelölt Mfv.I.10.034/2012/5. számú határozata a jelen jogvita elbírálása szempontjából jelentőséggel nem bír. A jogeset szerint a munkáltatói rendes felmondás indoka a felperesi munkavállaló munkakörének megszűnése. A felmondás létszámcsökkenésre, átszervezésre nem utalt, ezért a Kúria csak azt vizsgálta, hogy a felperesi munkavállaló által ellátott munkakör megszűnt-e, abban a kérdésben, hogy adott esetben az átszervezésnek vagy létszámcsökkentésnek minősül-e, nem kellett állást foglalnia.

[24] A kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes 2020. március 27. napján kelt felmondása jogellenes [Pp. 383. § (4) bekezdés]. A folytatódó eljárásban az elsőfokú bíróságnak kell állást foglalnia az Mt. 82. §-ára alapított jogkövetkezmények érvényesítésére irányuló kereseti kérelem megalapozottságáról.

[25] A felperes fellebbezésében kérte az alperest a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti perköltségének a megfizetésére kötelezni, de a másodfokú eljárással kapcsolatos ügyvédi munkadíjat összegszerűen a fellebbezésben nem jelölte meg [Pp. 81. § (1) bekezdés], nem csatolta továbbá az ügyvédi díjmegállapodást sem [Pp. 81. § (2) bekezdés], ennek hiányában pedig az ítéltábla a Pp. 383. § (5) bekezdésében foglaltak alapján perköltségének összegét nem, csupán a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték összegét tudta megállapítani.

[26] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2021. április 1.

Dr. Szeghő Katalin sk. Zánócné dr. Ocskó Erzsébet sk. Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna
sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró